

TX Logistik A/S

Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Telefon 41 78 03 86
Fax 72 21 88 88
info@jernbanenaevnet.dk
www.jernbanenaevnet.dk

**Jernbanenævnets tilsyn med kombiterminalen i Padborg –
2019 forretningsbetingelser og takster**

0. Resume

TX Logistik har på Jernbanenævnets anmodning den 1. oktober 2018 fremsendt forretningsbetingelser samt dokumentation vedrørende TX Logistiks 2019 takster for kombiterminalen i Padborg.

22. november 2018
j.nr. JN36-00051

Efter afholdelse af møder mellem TX Logistik og Jernbanenævnets sekretariat, har TX Logistik fremsendt supplerende dokumentation, reviderede forretningsbetingelser, samt nyt takstblad med nedjustering af visse af taksterne.

Jernbanenævnet bemærker efter gennemgang af det nævnte:

- Det af TX Logistik fremsendte materiale vedrørende 2019 taksterne for kombiterminalen i Padborg opfylder kombiterminalbekendtgørelsens dokumentationskrav.
- TX Logistiks 2019 takster for kombiterminalen i Padborg ses at overholde kravene i kombiterminalbekendtgørelsen, herunder kravet om, at taksterne ikke må overstige omkostningerne med tillæg af en rimelig fortjeneste.
- At TX Logistiks reviderede 2019 forretningsbetingelser for kombiterminalen i Padborg i øvrigt ses at overholde reglerne i kombiterminalbekendtgørelsen.

Sagen er behandlet på Jernbanenævnets møde den 20. november 2018.

I sagens behandling har deltaget:

Konstitueret nævnsformand: Professor Per Baltzer Overgaard

Nævnsmedlemmer: Vicedirektør Jacob Schaumburg-Müller; institutleder Lars Peter Raahave Østerdal; professor Bjarne Kjær Ersbøll; professor Birgit Liin; centerleder Henrik Sylvan og Professor emeritus John Christensen.

1. Sagsfremstilling

22. november 2018

j.nr. JN36-00051

Den 21. september 2018 anmodede Jernbanenævnet TX Logistik om senest 1. november 2018 at fremsende forretningsbetingelser samt dokumentation vedrørende TX Logistiks 2019 takster for kombiterminalen i Padborg.

TX Logistik fremsendte herefter den 1. oktober 2018 følgende dokumentation:

- Takstblad for 2019 for terminalen i Padborg (dansk og engelsk version).
- Cost allocation model (produktkalkule).
- Revisorerklæring med noter.

Efter gennemgang af det modtagne materiale blev TX Logistik anmodet om at fremsende følgende supplerende dokumentation:

- TX Logistik's forretningsbetingelser for kombiterminalen i Padborg.
- Internt 2017 regnskab med revisorerklæring, hvoraf det tydeligt fremgår, at erklæringen er samhørende med (vedrører) det interne 2017 regnskab.
- Præciseringer af solgte ydelser i 2017 i produktkalkulens dokumentationsark over solgte serviceydelser, således at det tydeligt fremgår, hvilke brugere der har købt hvilke serviceydelser.

Den 19. oktober 2018 afholdtes telefonmøde mellem Jernbanenævnets sekretariat og TX Logistik, hvor det bl.a. blev drøftet, at de anmeldte 2019 takster for storage ydelser lå mellem 9,3 og 63,9 pct. højere end de beregnede styk-omkostninger. Jernbanenævnet har i forbindelse med tilsynet med 2018 takster skønsmæssigt fastsat niveauet for en rimelig fortjeneste til 3,2 pct. i overskudsgrad for udbudte serviceydelser på kombiterminaler¹. Summen for den fastsatte rimelige fortjeneste bliver beregnet ved at gange overskudsgraden på 3,2 pct. på omsætningen for kombiterminalen for det relevante regnskabsår (i nærværende tilfælde 2017 regnskabet, som er det regnskabsmæs-

¹ Jf. Jernbanenævnets afgørelse af 9. oktober 2018 vedrørende tilsynet med TX Logistiks 2018 takster i sag JN36-00037.

sige grundlag for fastsættelse af 2019 takster). Denne sum bliver derefter fordelt på de enkelte serviceydelser, således at der bliver beregnet en sum for en fortjeneste for hver enkelt serviceydelse. Dette skøn for overskudsgrad på 3,2 pct. er fastsat på grundlag af data for overskudsgraden for transportbranchen fra Danmarks Statistik. Denne statistik er ikke efterfølgende blevet opdateret, hvorfor fortjenesten fortsat som udgangspunkt ikke må blive fastsat på grundlag af en overskudsgrad højere end 3,2 pct.

På telefonmødet drøftedes det, hvorvidt de nævnte takster for storage ydelser eventuelt var berettigede efter bestemmelsen i kombiterminalbekendtgørelsens § 5, stk. 1, som har følgende ordlyd:

"... Taksterne kan fastsættes under hensyntagen til togets sammensætning og andre særlige forhold, for eksempel kørselsfrekvens og kørselsperioder, såfremt taksterne hermed fremmer en effektiv anvendelse af jernbaneinfrastrukturen og kombiterminalen. "

TX Logistiks synspunkt var i den forbindelse, at en takst for storage af containere på DKK 29,80 pr. dag, som fra og med femte dag steg til DKK 74,50 skabte et incitament for kunden til hurtigere at få afhentet containere og dermed bidrog til, at terminalen løbende havde tilstrækkelig kapacitet.

Sekretariatet vejledte TX Logistik om, at såfremt de nævnte forhøjede takster ønskedes fastholdt, måtte dette i givet fald begrundes nærmere i forhold til kombiterminalbekendtgørelsens § 5, stk. 1. TX Logistik måtte således i givet fald redegøre for terminalens kapacitetsmæssige udfordringer i forhold til storage og nærmere begrunde rimeligheden af den nævnte forhøjede takst herunder valget af den nævnte skæringsdag - i forhold til at give kunderne det fornødne incitament til hurtig afhentning. TX Logistik valgte efterfølgende ikke at anmode om at bringe kombiterminalbekendtgørelsens § 5, stk. 1, i anvendelse, idet TX Logistik i stedet valgte at nedjustere taksterne for storage.

TX Logistik fremsendte herefter den 24. oktober 2018 følgende dokumenter:

- Reviderede takstblade for 2019 (både dansk og engelsk version), hvor taksterne for storage ydelser er nedjusterede i forhold til de den 1. oktober 2018 fremsendte takstblade.
- Internt regnskab med integrerede regnskabstal for 2017 regnskabet samt en excel-fil med regnskabstal fra det interne regnskab.

- Revisorerklæring med præcisering af, at erklæringen vedrører terminalens interne 2017 regnskab.
- Redigerede produktkalkuler med mere detaljerede oversigter over solgte ydelser, stykomkostninger sammenholdt med nye takster, m.v.
- Liste over høringsparter samt orientering om, at TX Logistik ikke har modtaget indsigelser i forbindelse med høringen om 2019 taksterne.
- Forretningsbetingelser for kombiterminalen i Padborg (både dansk og engelsk version).

22. november 2018

j.nr. JN36-00051

TX Logistik har som nævnt frivilligt nedreguleret 2019 taksterne for storage ydelser i forhold til det den 1. oktober 2018 fremsendte takstblad.

Produktkalkulen indeholder bl.a. et ark², hvori de beregnede stykomkostninger sammenholdes med taksterne. Dette viser, at 2019 taksterne for kombiterminalen i Padborg efter nedreguleringerne ligger på 1,4 pct. til 2,4 pct. over de beregnede stykomkostninger.

Jernbanenævnets sekretariat har den 25. oktober 2018 afholdt et yderligere telefonmøde med TX Logistik, hvor det bl.a. blev nævnt, at forretningsbetingelsernes punkt 25, stk. 1, burde præciseres ved angivelse af kombiterminalbekendtgørelsens frist³ for at klage til Jernbanenævnet over kombiterminalens takster. TX Logistik blev endvidere anmodet om at gøre rede for skattebetalingen i det interne 2017 regnskab for kombiterminalen.

TX Logistik fremsendte herefter den 31. oktober 2018 følgende dokumenter:

- Redigerede forretningsbetingelser (dansk og engelsk version) med præcisering af frist for fremsendelse af klager over takster, jf. punkt 25, stk. 1.

² Jf. produktkalkulens ark "Comparison unit costs and unit prices".

³ Efter kombiterminalbekendtgørelsens § 13, stk. 1, 2. pkt., skal klage til Jernbanenævnet over terminalens takster indgives inden 4 uger efter fristen for offentliggørelse af taksterne (dvs. inden 4 uger fra den 1. november) eller inden 4 uger efter offentliggørelsen af taksterne.

- Kort redegørelse for skattebetalingerne i det interne regnskab.

22. november 2018
j.nr. JN36-00051

2. Retsgrundlaget

Jernbaneloven⁴ indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

"§ 5. [...]

Stk. 2. Forvaltere af kombiterminaler tildeler uden forskelsbehandling og mod betaling jernbanevirksomheder betjeningskapacitet på kombiterminaler. [...]

Stk. 4. Forvaltere som angivet i stk. 1-3 og 5 reserverer uden forskelsbehandling betjeningskapacitet i tilknytning til tildelt jernbaneinfrastruktur til ansøgere, der ikke er jernbanevirksomheder.

[...]

§ 103.[...]

Stk. 3. Jernbanenævnet fører tilsyn med konkurrencesituationen på markederne for jernbanetransportydelse med henblik på at undgå en uhenigtsmæssig udvikling i disse markeder og er nationalt tilsynsorgan i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde⁵ og regler til gennemførelse heraf samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport. "

⁴ Jernbanelov nr. 686 af 27. maj 2015.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde (omarbejdning) som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/2370 af 14. december 2016 om ændring af markedet for indenlandsk passagertransport med jernbane og forvaltning af jernbaneinfrastrukturen.

Kombiterminalbekendtgørelsen, jf. bkg. nr. 1047 af 2. september 2015 om modtagepligt på kombiterminaler, indeholder blandt andet følgende bestemmelser:

"§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse på kombiterminaler. Reglerne i §§ 7-8 gælder dog kun kombiterminaler, der drives af eller ejes helt eller delvist af en jernbanevirksomhed.

Stk. 2. Kombiterminaler er terminaler, hvor standardiserede lastebærere (containere, veksellad, løstrailere m.v.) bytter transportform mellem vej og jernbane uden, at selve godset berøres.

[...]

§ 2. Forvalter af kombiterminal (terminalforvalter), skal stille kombiterminalen til rådighed for jernbanevirksomheder efter betaling på lige og ikke diskriminerende vilkår efter reglerne i denne bekendtgørelse samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde med tilhørende implementeringsretsakter. Kombiterminalen med tilhørende servicefaciliteter og ydelser, der leveres i disse faciliteter, herunder kombiterminalens spor, klargøringsfaciliteter, betjent løftekapacitet, adgangsveje og midlertidig henstillingsplads, stilles således til rådighed mod betaling for jernbanevirksomheder.

Stk. 2. Hvis en terminalforvalter stiller servicefaciliteter og ydelser, der leveres i disse faciliteter, udover de i stk. 1, nævnte som f.eks. strøm til elektrisk kørsel, levering af brændstof, rangering og alle andre ydelser samt særlige kontrakter om kontrol af transport af farligt gods eller assistance af specialtog skal sådanne servicefaciliteter anvendes af enhver jernbanevirksomhed mod betaling. Jernbanevirksomheden betaler for disse ydelser i det omfang, der gøres brug heraf.

Stk. 3. Terminalforvalter kan levere andre hjælpeydelser som adgang til tele-net, levering af supplerende oplysninger og teknisk inspektion af rullende materiel, men terminalforvalteren er ikke forpligtet hertil.

Stk. 4. Enhver jernbanevirksomhed, der opfylder de til enhver tid gældende regler for at drive jernbanevirksomhed, er uden forskelsbehandling berettiget til de ydelser, der leveres af terminalen mod betaling.

Stk. 5. Enhver ansøger, der ikke er jernbanevirksomhed, og som opfylder kravene til ansøger, jf. Kommissionens gennemførelsesforordning om krav til ansøgere om jernbaneinfrastrukturkapacitet, er uden forskelsbehandling og mod betaling berettiget til at reservere de servicefaciliteter og ydelser, der stilles til rådighed af forvalter af kombiterminaler i henhold til denne bekendtgørelses bestemmelser samt de bestemmelser, der følger af det direktiv og implementeringsretsakter, der er nævnt i stk. 1.

[...]

§ 4. Kombiterminalens takster fastsættes i overensstemmelse med

- 1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneanråde med tilhørende implementeringsretsakter og*
- 2) bestemmelserne om statsstøtte i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.*

§ 5. Takster for jernbanevirksomheders benyttelse af kombiterminaler fastsættes således, at enhver forskelsbehandling mellem jernbanevirksomheder undgås. Taksterne kan fastsættes under hensyntagen til togets sammensætning og andre særlige forhold, for eksempel kørselsfrekvens og kørselsperioder, såfremt taksterne hermed fremmer en effektiv anvendelse af jernbaneinfrastrukturen og kombiterminalen.

Stk. 2. Ved fastsættelse af takster kan der tages hensyn til konkurrencesituationen inden for jernbanedriften. Jernbanenævnet kan træffe afgørelse om nedsættelse af taksterne, hvis takstniveauet ikke er i overensstemmelse med konkurrencesituationen, eksempelvis i en situation, hvor der ikke er konkurrence på kombiterminalområdet, og taksterne ikke er konkurrencedygtige i forhold til andre transportmåder.

§ 6. Eventuelle rabatter til jernbanevirksomheder for brug af servicefaciliteter og leverede ydelser fra kombiterminalen skal være baseret på reelle konstaterede besparelser. Ved fastsættelse af rabatten må der ikke tages hensyn til besparelser, som allerede er indregnet i taksten.

Stk. 2. Der kan indføres rabatordninger, der er til rådighed for alle jernbanevirksomheder i form af tidsbegrænsede rabatter for at fremme en effektiv anvendelse af jernbaneinfrastrukturen og kombiterminalen. Rabatter kan således fastsættes tidsmæssigt for at fremme anvendelsen af kombiterminalen på tidspunkter, hvor denne er underudnyttet.

§ 7. Taksterne skal fastsættes således, at de dækker de fulde omkostninger i det omfang, at de er rimelige i forhold til brug af servicefaciliteter og leverede ydelser, og med tillæg af en rimelig fortjeneste. En rimelig fortjeneste svarer til en forrentning af egenkapitalen, der ligger på linje med de seneste års gennemsnitlige afkast i den pågældende sektor og under hensyntagen til den risiko, herunder for indtægterne, eller fraværet af en sådan risiko, som terminalforvalteren pådrager sig.

Stk. 2. Jernbanevirksomhederne skal betale for brug af servicefaciliteter og leverede ydelser, som jernbanevirksomheden rekvirerer fra kombiterminalen, på grundlag af de enkelte omkostningsdannende ressourcetræk.

Stk. 3. Jernbanenævnet kan træffe afgørelse vedrørende forrentningen som nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Terminalforvalter skal senest 4 måneder forud for den dato, hvorfra taksterne skal være gældende, høre eksisterende og potentielle brugere af kombiterminalen (jernbanevirksomheder) om forslaget til taksternes størrelse. Frist for afgivelse af eventuelle hørings svar er 1 måned fra høringsdatoen. Terminalforvalter skal i forbindelse med en klage over taksterne kunne dokumentere høringen og resultatet af høringen.

Stk. 5. Efter høringen træffer terminalforvalter beslutning om fastsættelse af taksternes størrelse.

[...]

Stk. 7. Taksterne gælder for et år og offentliggøres senest 1. november forud for det kalenderår for hvilket, de gælder, jf. § 9. De offentliggjorte takster skal endvidere senest samtidigt med offentliggørelsen, jf. pkt. 1, sendes til de jernbanevirksomheder, samt de i § 2, stk. 5, nævnte ansøgere, der gør brug af kombiterminalen, samt til Jernbanenævnet.

[...]

§ 8. Terminalforvalter skal i overensstemmelse med gældende forretningspraksis foretage en nøjagtig regnskabsmæssig adskillelse mellem kombiterminalens regnskab og eventuelle øvrige aktiviteter, uanset om disse måtte blive udøvet i samme selskab.

Stk. 2. I supplement til regnskabsføringen efter årsregnskabsloven udarbejder hovedvirksomheden et internt regnskab for hver kombiterminal, der indeholder produktkalkuler for de enkelte serviceydelser på kombiterminalen.

Stk. 3. De interne delregnskaber for kombiterminalen med produktkalkuler udfærdiges efter anerkendte og ensartede teoretiske principper og metoder for indtægts- og omkostningsallokering og baseres på en dokumenteret produktøkonomimodel.

Stk. 4. Terminalforvalter sikrer, at en statsautoriseret revisor for hvert regnskabsår afgiver en revisorerklæring om, hvorvidt den i stk. 1 angivne regnskabsmæssige adskillelse er overholdt, og om der føres finansielle midler mellem terminalforvaltervirksomheden og eventuel anden virksomhed, herunder eventuel jernbanevirksomhed. Der må ikke ske en krydssubsidiering mellem de to aktivitetsområder.

Stk. 5. Jernbanenævnet skal på grundlag af kombiterminalens interne regnskab, produktkalkulerne og de udarbejdede revisorerklæringer kontrollere og påse, at bestemmelserne overholdes.

§ 9. Terminalforvalter skal offentliggøre betingelserne for adgang til og anvendelse af kombiterminalen i kombiterminalens forretningsbetingelser. Forretningsbetingelserne skal endvidere indeholde oplysninger om de ydelser, der tilbydes, og de takster, der opkræves.

Stk. 2. Forretningsbetingelserne skal udformes på dansk og engelsk og optages på kombiterminalens hjemmeside.

Stk. 3. Forretningsbetingelserne skal sendes til Jernbanenævnet senest samtidig med offentliggørelsen på hjemmesiden.

[...]

§ 12. Jernbanenævnet fører tilsyn med, at terminalforvalter overholder reglerne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. Terminalforvalter er forpligtet til at give de oplysninger, herunder de dokumenter, som Jernbanenævnet anmoder om som led i tilsynet med overholdelse af denne bekendtgørelse. Jernbanenævnet kan f.eks. anmode om oversigter over kombiterminalens

22. november 2018
j.nr. JN36-00051

- 1) interne og eksterne regnskabstal vedrørende samlede omkostninger og indtægter fra kombiterminalens anlæg og ydelser og fordelt på hvert takstområde,*
- 2) udviklingen i efterspørgslen over flerårige perioder inden for hvert takstområde, og*
- 3) en redegørelse for de anvendte fordelingsprincipper og nøgler, herunder om der i perioderne er sket ændringer i disse.*

[...]

§ 13. Den, der ansøger om brug af kombiterminalens servicefaciliteter og ydelser, men får afslag herpå, kan inden 4 uger indgive klage til Jernbanenævnet. Klage over terminalforvalterens takster skal indgives til Jernbanenævnet inden 4 uger efter fristen for offentliggørelse af taksterne, jf. § 7, stk. 7, og efter offentliggørelse efter § 9. [...]"

3. Jernbanenævnets bemærkninger

Med henvisning til den af TX Logistik fremsendte dokumentation, jf. afsnit 1, ovenfor, udtaler Jernbanenævnet:

TX Logistik har rettidigt fremsendt samtlige relevante dokumenter i forbindelse med nærværende tilsyn.

Det fremsendte materiale opfylder kombiterminalbekendtgørelsens dokumentationskrav som nærmere præciseret bl.a. ved Jernbanenævnets vejledende udtalelse af 30. juni 2017⁶.

TX Logistik har i sin produktkalkule beregnet stykomkostninger for samtlige ydelser, som blev solgt i 2017.

⁶ Jf. Jernbanenævnets sag JN36-00037.

2019 taksterne ligger indenfor de beregnede stykomkostninger med tillæg af rimelig fortjeneste, jf. kravet herom i kombiterminalbekendtgørelsens § 7, stk. 1.

22. november 2018
J.nr. JN36-00051

På denne baggrund har Jernbanenævnet ikke på det foreliggende grundlag yderligere bemærkninger i forhold til, hvorvidt TX Logistiks forretningsbetingelser og takster for 2019 opfylder de i afsnit 2 ovenfor gængs krav i jernbaneloven og kombiterminalbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

På Jernbanenævnets vegne

Per Baltzer Overgaard

Konstitueret nævnsformand